

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1127/20-E

Název	Mateřská škola, Kameničná, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	564 01 Kameničná 11
E-mail	ms.kamenicna@tiscali.cz
IČ	70993602
Identifikátor	600103714
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Iveta Dostálková
Zřizovatel	obec Kameničná
Místo inspekční činnosti	564 01 Kameničná 11
Termín inspekční činnosti	9. – 11. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti .

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *S úsměvem poznáváme svět kolem nás* (dále ŠVP PV) v jedné věkově smíšené třídě. Ke dni inspekce zde bylo zapsáno 24 dětí, z toho jedno mladší tří let, tři s odkladem povinné školní docházky a devět v posledním ročníku před nástupem do základní školy. Vzdělávány jsou zde tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zájmové vzdělávání je realizováno podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. V jednom oddělení je zapsáno osm účastníků. Činnost školní družiny probíhá v odpoledních hodinách, v letošním školním roce pouze tři dny v týdnu (pondělí, středa, pátek).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci šestým rokem. Vzhledem k velikosti školy si většinu povinností spojených s organizací, provozem i vzdělávacím procesem ponechala ve své kompetenci. Ve školních vzdělávacích programech má stanovené kontrolní a hodnotící postupy, jejichž realizace a vyhodnocování jsou zpravidla formální a nepřinášejí dostatek informací, které by byly následně využívány k rozvoji školy. Ředitelka se snaží o vytváření partnerského prostředí, její styl vedení je spíše benevolentní. Mezi zaměstnanci panují většinou přátelské vztahy podporující příjemné učební prostředí. Směrem k ostatním aktérům vzdělávání mimo školu (zejména rodiče dětí) však chybí konstruktivní komunikace, nejsou jasně formulované komunikační strategie a nástroje, ředitelka neochotně a s nízkou sebedůvěrou řeší konfliktní a problémové situace. Rodiče dětí občas nemají dostatek důležitých informací, což vede někdy k nedorozumění až k nedůvěře v činnost školy.

Jednou z oblastí, která přispívá ke kvalitě školy, je personální zajištění výuky. Pedagogický sbor v současné době tvoří ředitelka, vychovatelka, odborně kvalifikovaná učitelka a dvě asistentky pedagoga, které zajišťují individuální i skupinovou podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a asistují vyučujícím v širším rozsahu jejich činností. Odborné znalosti zaměstnanců jsou rozšiřovány dalším vzděláváním, které je vedením školy podporováno. Poznatky z něj jsou sdělovány na jednáních pedagogické rady, kde jsou řešeny nejen organizační a provozní záležitosti, ale také pedagogický proces, což se pozitivně odráží v průběhu vzdělávání.

Kromě standardně poskytovaných dotací se škole daří získávat i další finanční zdroje z různých projektů (financování asistentek pedagoga, podpora environmentální výchovy dětí). Spolupráce se zřizovatelem je založena zejména na zajišťování bezproblémového chodu školy a na vytváření potřebných materiálních podmínek. Obec také zajišťuje svoz a rozvoz osmi dětí ze Žamberka, a to vlastním automobilem na vlastní náklady. Pro pobyt dětí venku je využíváno obecní hřiště, které navazuje na budovu školy. Od poslední inspekční činnosti bylo dovybaveno venkovní učebnou a proběhla zde výsadba stromů a keřů, což zvýšilo možnosti využití hřiště pro různorodé aktivity dětí. Průběžně je zlepšováno i prostředí školy (např. nové skříňky do třídy a vybavení kuchyně), pořizovány jsou hračky a didaktické pomůcky (v posledním období hlavně Montessori pomůcky). Prostory školy jsou členité (herna, ložnice, jídelna, umývárna, šatna). Děti se zde mohou volně pohybovat, což podporuje jejich samostatnost a přiměřeně věku i zodpovědnost za vlastní jednání. K pozitivní atmosféře ve škole přispívají čistota a estetická úprava vnitřních prostor školy s vkusnou výzdobou, na které se svými výtvary podílejí i děti.

Podmínky pro činnost školní družiny nejsou v současné době zcela optimální. Vzdělávání probíhá v prostorech jídelny, kde jsou pouze stoly a židle, bez možnosti vhodné relaxace účastníků. Pozitivní je, že jsou občas využívány i prostory místní sokolovny, cvičebny jógy a posilovny; často je také realizován pobyt venku. Standardně je zájmové vzdělávání uskutečňováno v herně mateřské školy, což současná epidemická opatření neumožňují.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Mateřská škola dětem připravuje pestrou vzdělávací nabídku. Plánování pedagogického procesu vychází ze ŠVP PV, rozpracováno je v týdenních přípravách učitelek. Ty ale neobsahují konkrétní vzdělávací cíle a není tedy zřejmá promyšlená a cílená provázanost připravené nabídky a vzdělávacích záměrů. Také následná evaluace probíhá spíše formálně, bez konkrétních návrhů a podnětů pro další pedagogické působení.

Výrazným pozitivem školy byla organizace vzdělávání, která byla plynulá a respektovala psychohygienické zásady. Uspořádání dne umožňovalo proměnlivé zařazování činností a aktivit podle zájmu a potřeb dětí. Děti měly dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Řízené aktivity probíhaly zejména formou samostatné práce nebo skupinově, účelně byl využíván frontální způsob výuky. Didakticky zaměřené činnosti měly charakter nabídky, byly velmi pestré, slučovaly poznatky z více oborů, propojovány byly s praktickými zkušenostmi a produktivními činnostmi. Vhodně byly uplatňovány prvky Montessori pedagogiky.

Stanovené téma prolínalo celým dnem. Pestrá vzdělávací nabídka, dostatek připravených pomůcek a materiálu přirozeně motivovaly děti k činnostem a podporovaly jejich aktivitu a svobodné rozhodování. Vhodně kladené problémové otázky rozvíjely u dětí kompetence k řešení problémů, děti byly vedeny k zodpovědnosti a k dokončování úkolů. Přirozenou součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, orientace v elementárním počtu do deseti, rozlišování barev, orientace v prostoru i v rovině. Vánoční náladu podporovalo také zařazování hudebních činností, učitelky vhodně doplňovaly reprodukovanou hudbu aktivní hrou na hudební nástroje (kytara a lesní roh). Při stolování byla ve velké míře rozvíjena samostatnost a sebeobsluha dětí. Respektována byla individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Připraven byl také klidný program místo odpoledního odpočinku na lůžku, u předškoláků zaměřený na aktivity přispívající ke snadnějšímu přechodu na vyšší stupeň vzdělávání.

V průběhu dne bylo uplatňováno a vyžadováno dodržování společenských pravidel, zdvořilé chování a šetrné zacházení s hračkami a pomůckami. Vzdělávací nabídka byla převážně diferencovaná podle věku, ne vždy k možnostem jednotlivců. Potřeby a možnosti jednotlivých dětí učitelky zohledňovaly spíše intuitivně, ne cíleně. Průběžné motivující hodnocení dětí posilovalo jejich sebevědomí a sebedůvěru. Vedeny byly také k hodnocení činností, méně ale k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi i mezi dětmi navzájem se projevovала vzájemná důvěra, zdvořilost a pomoc. Styl práce učitelek byl vstřícný, podporující a empatický.

Pozornost je ve škole věnována také rozvoji řečových schopností dětí; uskutečňovány jsou logopedické chvílky, ale pouze skupinově a ne zcela systematicky a cíleně. Na začátku školního roku provádí ředitelka školy depistáž a zákonným zástupcům dětí s vadou výslovnosti jsou doporučovány služby klinického logopeda. Náležitá péče je věnována dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou přirozeným způsobem včleňovány a zapojovány do kolektivu. K tomu přispívá i účelná spolupráce vyučujících s asistentkami pedagoga.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině je kladně ovlivněn malým počtem účastníků, což umožňuje zcela respektovat jejich individuální potřeby a zájmy. Nabídka činností je plánovaná, pomůcky a hračky připravuje vychovatelka z nabídky mateřské školy vždy na následující den. Účastníci měli možnost vybírat si činnosti podle svého momentálního rozpoložení, dostatečný byl i prostor pro sportovní vyžití na obecním hřišti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací proces v mateřské škole rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Vytvářen je dobrý základ pro další vzdělávání, neboť jsou rozvíjeny jejich intelektové schopnosti i praktické dovednosti. Uskutečňovaný vzdělávací proces směřoval k vyváženému dosahování klíčových kompetencí. Učitelky sledují průběžný rozvoj dětí, vedou si o nich záznamy, zaváděna je nová forma jejich zápisu. Získané poznatky pedagogové využívají při zpracovávání plánů pedagogické podpory pro děti s potřebou podpůrných opatření, ale jen ojediněle při cíleném plánování individualizované vzdělávací nabídky.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, s ohledem na svůj věk byly velmi samostatné. Dokázaly si samy hrát i společně zorganizovat a rozvíjet hru v různě velkých skupinách. Během probíraného tématu uplatňovaly dovednosti týkající se předčtenářské, předmatematické, přírodovědné i sociální gramotnosti, při řešení problémů užívaly logické postupy. Ve styku s dospělými i s dětmi byla dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit), vzájemná komunikace probíhala bez zábrán. Úměrně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky, nejstarším se dařila rytmizace slov a určování první hlásky. Při stolování projevovaly velkou samostatnost jak v sebeobsluze, tak i ve volbě množství jídla, udržovaly čistotu, starší používaly příbor. Děti měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, uměly pracovat s různorodým výtvarným materiálem, vystříhovat a lepit. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru. Během vzdělávacích činností se děti dokázaly přiměřenou dobu soustředit, pozorovat a všimnout si souvislostí. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami byly včleněny do kolektivu, zapojovaly se do společných aktivit, všemi dětmi byly přirozeně akceptovány.

Škola se snaží rozvíjet spolupráci s rodiči. O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím nástěnek, vystavovaných výrobků dětí i na společných schůzkách. Součinnost s některými rodiči je komplikována organizovaným dovozem dětí, čímž nedochází ke každodennímu vzájemnému kontaktu rodičů s pedagogy. Využívány jsou jiné formy komunikace (např. telefon nebo e-mail), nabízena je i možnost individuálních konzultací. Výsledky své práce škola prezentuje při slavnostních příležitostech v obci a napomáhá tak vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti dětí se společností.

Školní družina se zaměřuje na průběh samotných aktivit, naplňování výchovně vzdělávacích cílů není systematicky a cíleně sledováno. Neprobíhá ani objektivní zhodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání, účastníci jsou hodnoceni slovně, při aktuálních činnostech. Zjevná byla příznivá atmosféra a kamarádké vztahy mezi žáky.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžně jsou zlepšovány materiální podmínky a vybavení školy,
- od minulé inspekční činnosti došlo k pozitivním změnám ve vedení diagnostických záznamů dětí; získané údaje již mají větší vypovídací hodnotu o vývoji dětí, cíleně ale zatím nejsou využívány k individualizaci vzdělávání.

Silné stránky

- Plynulé uspořádání dne, které umožňuje proměnlivé zařazování činností a aktivit podle zájmu a potřeb dětí,
- klidná a pohodová atmosféra vzdělávacího procesu, vstřícný a respektující pedagogický styl,
- realizace didakticky zaměřených vzdělávacích aktivit zejména individuální nebo skupinovou formou,
- přirozené včleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivu třídy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Komunikace školy (zejména ředitelky školy) s vnějšími partnery vzdělávacího procesu,
- evaluační a hodnotící procesy jsou realizovány spíše formálně a nepřinášejí konkrétní výsledky, které by byly následně využívány k rozvoji školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na zlepšení komunikace mezi školou a vnějšími partnery školy, stanovit si konkrétní komunikační strategie a nástroje (např. společné plánování i realizace různých aktivit, seznamování s koncepcí a s prostředky, které vedou k naplnění stanovené koncepce, častější uskutečňování formálních i neformálních setkávání); směřovat další vzdělávání ředitelky školy na tuto problematiku,
- provádět efektivně a systematicky evaluaci a hodnocení ve všech oblastech pedagogických procesů i v oblasti řízení a následně stanovit konkrétní opatření vedoucí ke koncepčnímu rozvoji školy,
- doplnit pedagogickou diagnostiku dětí o průběžné záznamy a získané výsledky cíleně využívat pro vytváření individualizované vzdělávací nabídky,
- stanovit si při plánování vzdělávací nabídky konkrétní vzdělávací cíle a propojit je s připravenou nabídkou činností,
- plánovat a realizovat systematicky a cíleně logopedickou prevenci.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy, Kameničná, okres Ústí nad Orlicí v plném znění s účinností od 1. 10. 2012
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9.
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky Mateřské školy, Kameničná, okres Ústí nad Orlicí s účinností od 1. 8. 2015
4. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
5. Školní matrika (výběr) – školní rok 2020/2021
6. Dokumentace dítěte s odkladem povinné školní docházky, včetně plánu pedagogické podpory
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – pro školní rok 2020/2021
8. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy) – školní rok 2020/2021
9. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2019/2020 a 2020/2021
10. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-969/16-E
11. Třídní kniha – školní rok 2020/2021
12. Přehled docházky (výběr) – školní rok 2020/2021
13. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *S úsměvem poznáváme svět kolem nás*, platný od 1. 9. 2020
14. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2019/2020
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí
17. Plán akcí na školní rok 2019/2020
18. Přehled výchovné práce školní družiny – školní rok 2020/2021
19. Školní vzdělávací program pro školní družinu, účinný od 1. 9. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň

je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Milena Pokorná v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

Mgr. Lenka Kárská, školní inspektorka

Mgr. Lenka Kárská v. r.

V Pardubicích 4. 1. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Iveta Dostálková, ředitelka školy

Iveta Dostálková v. r.

V Kameničné 12. 1. 2021